

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **B., s. r. o.**, so sídlom A., IČO X., zastúpeného advokátskou kanceláriou: V., s. r. o., so sídlom K., IČO: X., proti povinnému: **A.**, nar. X., bytom N., **o vymoženie 1 621,05 eur s príslušenstvom**, vedenej súdnym exekútorom Mgr. J. so sídlom E. v Bratislave, A. pod sp. zn. EX 486/12, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3Er/997/2012, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. decembra 2012 č. k. 14CoE/116/2012-25, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku z 15. mája 2012 sp. zn. WH-B/0411/0257, ktorý vydal S. zriadený pri R., a. s., so sídlom T., IČO: X. (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Kežmarok uznesením z 5. októbra 2012 č. k. 3Er/997/2012-13 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Zmluva o úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným 20. apríla 2007 (ďalej len „zmluva o úvere“ alebo „zmluva“) je spotrebiteľskou zmluvou na základe, ktorej bol povinnému poskytnutý spotrebiteľský úver v zmysle § 2 písm. a/ Zákona č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch. Súčasťou zmluvy o úvere sú aj Obchodné podmienky pre úver, v ktorých je v čl. 11.2 upravená rozhodcovská doložka. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Uviedol, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádzal v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho viedla k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby podstatným spôsobom mohol ovplyvniť ich obsah. Dojednanie rozhodcovskej doložky spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uviedol, že neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve sa považuje za neplatnú a teda rozhodcovský súd nemal právomoc takýto spor rozhodovať. Ďalej uviedol, že z ustanovenia § 93b Zákona o bankách vyplýva povinnosť banky a pobočky zahraničných bánk ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, a to tak, aby klient mal možnosť voľby, či prijme alebo neprijme predložený návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Banky a pobočky zahraničnej banky sú pri predložení návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy povinné preukázateľne poučiť klienta o dôsledkoch uzavretia navrhovanej rozhodcovskej zmluvy. Poučenie spotrebiteľa a jeho voľbu nenapĺňa taký postup dodávateľa, ak sa rozhodcovská doložka uvedie len ako súčasť všeobecných obchodných podmienok. Uviedol, že z obsahu spisu nevyplýva, že by si spotrebiteľ rozhodcovskú doložku individuálne dojednal.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým uznesením uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Najvyšší súd SR už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy (sp. zn. 3Cdo/146/2011, 6Cdo/143/2011, 2Cdo/245/2010, uznesenie Ústavného súdu SR vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011). Odvolací súd poukázal na stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia

Krajského súdu v Prešove z 27. septembra 2010 v zmysle, ktorého zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. Uviedol, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Ďalej uviedol, že s oprávneným nie je možné súhlasiť, že išlo o naplnenie § 93b Zákona o bankách. Toto ustanovenie vyžaduje individuálne vyjednanie rozhodcovského konania zo strany spotrebiteľa, a to po poučení o dôsledkoch jeho rozhodnutia. Dodávateľ tak musí postupovať spôsobom preukázateľným. Zákonom vyžadované poučenie spotrebiteľa nenapĺňa taký postup dodávateľa, ak sa rozhodcovská doložka uvedie len ako súčasť zmluvy alebo ako súčasť obchodných podmienok. Oprávnený v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. V danom prípade nešlo o individuálne vyjednanie rozhodcovskej doložky. Súhlasil preto so súdom prvého stupňa, ak takúto podmienku v spotrebiteľskej zmluve vyhodnotil ako neprijateľnú, neplatnú a tak nezakladajúcu právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť vo veci. Uviedol, že samotná zmluva o úvere neobsahuje rozhodcovskú doložku. Obchodné podmienky pre úver nie sú povinným podpísané a z listín, ktoré sú obsahom spisu je zrejmé, že Obchodné podmienky pre úver netvorili jeden nedeliteľný dokument s uzavretou zmluvou o úvere. Uviedol, že to by mohlo zvädzať k záveru, že neboli splnené ani podmienky písomnej formy dohody o rozhodcovskom súde, či rozhodcovskej doložke.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s 237 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ustanovením § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už začalo konanie, ustanovením § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred ním. Prípustnosť dovolania odvodzoval aj z ustanovenia § 238 ods. 3 O. s. p. Ďalej svoje dovolanie odôvodňoval ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ustanovením § 241

ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie alebo alternatívne, aby uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., dovolateľom napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania nevyplýva ani z ust. § 238 ods. 3 O. s. p., nakoľko v danej veci súd rozhodol uznesením, pričom dovolací súd nepotvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta vadu podľa § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia sa skúma v každom štádiu konania a v prípade zistenia vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného: B., s. r. o., so sídlom A., IČO X., proti povinnému: A., nar. X., bytom N., o vymożenie 1 621,05 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3Er/997/2012 na základe rozhodcovského rozsudku z 15. mája 2012 sp. zn. WH-B/0411/0257, ktorý vydal S. zriadený pri R., a. s. nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

K ostatným obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 2Oboer/77/2013, 2Oboer/103/2013, 2Oboer/49/2013, 2Oboer /0/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov

v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritorne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Pri skúmaní vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy len, ktorá platne uzavretá rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní a teda aj vykonateľnosť rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní; súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul; pokiaľ súdy po konštatovaní o neprijateľnosti a tým aj neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, rozhodli o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tým neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade zamietnutím žiadosti súdneho exekútora

o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov nebola oprávnenému odňatá možnosť konať pred súdom.

Oprávnený podal dovolanie aj z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uvedené dôvody oprávneného sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.), avšak iba v prípade, ak je dovolanie procesne prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom bez ďalšieho však prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 a § 238 ods. 3 O. s. p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný odmietol.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnému zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 31. júla 2014

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Ingrid Habánová